

Dosarul nr. 2rac-323/19

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Râșcani (jud: I. Barbacaru)
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud: S. Iorgov, O. Cojocaru, B. Bîrca)

Î N C H E I E R E

18 septembrie 2019

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecător
judecătorii

Ion Druță
Oleg Sternioală
Galina Stratulat

examinând chestiunea cu privire la admisibilitatea recursului declarat de către Întreprinderea Individuală „Irina Covaliov” și Mihai Covaliov, reprezentați de către avocatul Mihail Durnescu,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Întreprinderea Individuală „Irina Covaliov” și Mihai Covaliov împotriva BC „Moldova-Agroindbank” Societate pe Acțiuni cu privire la radierea înscrierii ipotecii din registrul bunurilor imobile,

împotriva deciziei din 04 aprilie 2019 a Curții de Apel Chișinău prin care s-a respins apelul declarat de Întreprinderea Individuală „Irina Covaliov” și Mihai Covaliov și s-a menținut hotărârea din 09 noiembrie 2017 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani,

c o n s t a ț ă :

La data de 10 august 2015 ÎI „Irina Covaliov” și Mihai Covaliov au depus cerere de chemare în judecată împotriva BC „Moldova-Agroindbank” SA cu privire la radierea înscrierii ipotecii din registrul bunurilor imobile.

În motivarea acțiunii reclamanții au indicat că la 21.06.2010 BC „Moldova-Agroindbank” SA a depus acțiune cu privire la deposedarea și vânzarea forțată a obiectului ipotecat. Pe parcursul procesului au fost efectuate multiple acțiuni procesuale.

Prin hotărârea din 28.09.2011 a Judecătoriei Ungheni, dosar nr.2-293/2011, a fost admisă cererea de chemare în judecată a BC „Moldova-Agroindbank” SA, prin care s-a hotărât:

- deposedarea ÎI „Irina Covaliov” de bunurile gajate/ipotecate și transmiterea lor în posesia BC „Moldova-Agroindbank” SA pentru a fi vândute silit. Evacuarea ÎI „Irina Covaliov”, a altor persoane și a bunurilor din imobilele transmise în posesia BC „Moldova-Agroindbank” SA, fără acordarea altui spațiu;

- deposedarea lui Mihail Covaliov de bunurile ipotecate și transmiterea lor în posesia BC „Moldova-Agroindbank” SA pentru a fi vândute silit. Evacuarea lui

Mihail Covaliov, a altor persoane și a bunurilor de pe terenul pentru construcții cu suprafața de 0,0112 ha, amplasat în or. Ungheni, str. Ștefan cel Mare 188 „a”, lotul de pământ cu suprafața de 0,07 ha și din casa de locuit cu suprafața totală de 142,1 m.p., amplasate în or. Ungheni, str. xx, transmise în posesia BC „Moldova-Agroindbank” SA;

- deposedarea Zinaidei Gînu de terenul cu suprafața de 0,0588 ha, casa de locuit lit. „A” cu suprafața de 108,0 m.p., inclusiv locativă 37,6 m.p., șura lit.A1 cu suprafața de 14,2 m.p., viceul lit.3, gardul lit.T-IV, amplasate în or. Ungheni, str. xx „x”, înregistrate în Registrul bunurilor imobile la Oficiul Cadastral Teritorial Ungheni, filiala ÎS „Cadastru” sub numere cadastrale -xx, xx, xx, și transmiterea lor în posesia BC „Moldova-Agroindbank” SA pentru a fi vândute silit;

- evacuarea Zinaidei Gînu, Ștefan Gînu, Alexei Gînu, Corina Gînu, copilului minor Mihail Gînu, a altor persoane și a bunurilor de pe terenul cu suprafața de 0,0588 ha și din casa de locuit lit.„A” cu suprafața de 108,0 m.p., inclusiv locativă 37,6 m.p., șura lit.A1 cu suprafața de 14,2 m.p., viceul lit.3, gardul lit.T-IV, amplasate în or. Ungheni, str. xx „x” transmise în posesia BC „Moldova-Agroindbank” SA fără acordarea altui spațiu;

- încasarea de la ÎI „Irina Covaliov”, Mihail Covaliov și Zinaida Gînu în mod solidar în beneficiul BC „Moldova-Agroindbank” SA a cheltuielilor privind achitarea taxei de stat în sumă de 100 lei.

La 23.12.2011, Mihail Covaliov a depus cerere de apel împotriva hotărârii menționate, iar prin decizia din 06.06.2013 a Curții de Apel Bălți, dosar nr.2a-28/13, a fost respinsă cererea de apel declarată de ÎI „Irina Covaliov”, fiind menținută hotărârea din 28.09.2011 a Judecătoriei Ungheni. Fiind depus recurs, a fost declarat inadmisibil.

Au mai invocat reclamanții că au primit credite de la pârât în sumă de 1 500 000 lei și 1 300 000 lei, termenul de rambursare fiind 25.03.2014. Până la începerea litigiului a achitat suma de 1 039 235,09 lei, ce se confirmă prin Decizia Curții de Apel Bălți.

După finalizarea litigiului reclamantul a mai achitat băncii suma de 205 500 lei și 356 645 lei achitate de Stepan Gînu. Astfel pârâtul a primit suma de 1 601 380,09 lei pentru stingerea datoriei.

Au accentuat reclamanții că la 22.08.2013 a transmis pârâtului bunurile conform hotărârii, iar respectivele bunuri mobile și imobile fiind în valoarea de piață: Construcția comercială - 2 898 000 lei, terenul în sumă de 154 000 lei, utilajul în sumă de 216 000 lei, total suma de 3 268 000 lei.

Totodată, au menționat reclamanții că la 27.11.2014 a fost transmisă și unica casă de locuit a lui Mihail Covaliov, însă excluderea casei de locuit din masa debitoare nu va prejudicia pârâtul, deoarece acesta a încasat suma de 1601380, 09 lei, iar bunurile lăsate în gestiune pentru vânzare au valoarea de 3 268 000 lei, care este dublu restanței față de pârât.

În drept, invocând prevederile art.6 CEDO, art.20, 21, 115 Constituția RM, Legea cu privire la ipotecă, reclamanții au solicitat radierea din registrul bunurilor imobile ipoteca asupra bunurilor: Construcția- clădirea de producere (mini-brutărie-cofetărie) lit „01” cu suprafața totală de 131,38 m.p., garajul lit.„03” cu suprafața totală de 47,7 m.p., depozitul lit.„04” cu suprafața totală de 36.3 m.p., amplasate în or. Ungheni, str. xx, înregistrate în Registrul bunurilor imobile la Oficiul Cadastral

Teritorial Ungheni, filiala ÎS „Cadastru”, sub numere cadastrale : xx, xx, xx. și lotul de pământ cu suprafața de 0,07 ha, la fel casa de locuit cu suprafața totală de 142,1 m.p.. inclusiv locativă 61,9 m.p. amplasate, în or. Ungheni, str. xx, înregistrate în Registrul bunurilor imobile la Oficiul Cadastral Teritorial Ungheni, filiala ÎS „Cadastru”, sub numerele cadastrale xx și xx.

Prin hotărârea din 09 noiembrie 2017 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani s-a respins ca neîntemeiată cererea de chemare în judecată depusă de ÎI „Irina Covaliov” și Mihai Covaliov împotriva BC „Moldova-Agroindbank” SA cu privire la radierea înscrierii ipotecii din registrul bunurilor imobile.

În susținerea soluției sale prima instanță, cu trimitere la prevederile art. 28 din Legea cu privire la ipotecă, a reținut că prin hotărârea din 28.09.2011 a Judecătoriei Ungheni, menținută prin decizia din 06.06.2013 a Curții de Apel Bălți, instanțele au stabilit cu certitudine admiterea de către ÎI „Irina Covaliov” a încălcării obligațiilor contractuale asumate față de bancă, acumularea datoriilor, care la situația din 02.08.2017, conform calculului prezentat de bancă, constituiau suma de 2544867,20 lei, astfel că, stingerea obligației garantate prin gaj de către ÎI „Irina Covaliov” față de bancă, nu este caracteristică cazului din speță ca temei de încetare a dreptului de gaj urmată de radierea din registrul bunurilor imobile a ipotecii asupra bunurilor.

Totodată, prima instanță a apreciat ca fiind irelevant argumentul/temeiul invocat de reclamant, anume expirarea termenului pentru care a fost constituit gajul, din moment ce contractele de gaj/ipotecă au fost încheiate în scopul rambursării creditului primit de ÎI „Irina Covaliov” și dobânzilor calculate, or, contractele date produc efecte până în momentul stingerii obligațiilor ÎI „Irina Covaliov” față de bancă, în sensul dat legiuitorul prevăzând expres că valabilitatea gajului depinde de valabilitatea obligației garantate prin gaj.

La fel, prima instanță a concretizat că normele legale ce guvernează aspectului cazului din speță stabilesc expres temeiurile care generează încetarea dreptului de gaj, și procedura radierii gajului din Registrul bunurilor imobile, care nu au fost constatate la caz.

Prin decizia din 04 aprilie 2019 a Curții de Apel Chișinău s-a respins apelul declarat de ÎI „Irina Covaliov” și Mihai Covaliov și s-a menținut hotărârea din 09 noiembrie 2017 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani.

În susținerea soluției sale instanța de apel, cu trimitere la prevederile art. 80 din Legea cu privire la gaj, art. 28 și art. 29 din Legea cu privire la ipotecă, a apreciat a fi corectă concluzia primei instanțe, care a reținut că stingerea obligației garantate prin gaj de către ÎI „Irina Covaliov” față de Bancă, nu este caracteristic cazului din speță ca temei de încetare a dreptului de gaj urmată de radierea din Registrul bunurilor imobile a ipotecii asupra bunurilor, din moment ce contractele de gaj/ipotecă au fost încheiate în scopul rambursării creditului primit de ÎI „Irina Covaliov” și dobânzilor calculate, or, contractele date produc efecte până în momentul stingerii obligațiilor ÎI „Irina Covaliov” față de Bancă, în sensul dat legiuitorul prevăzând expres că valabilitatea gajului depinde de valabilitatea obligației garantate prin gaj.

Totodată, instanța de apel, cu trimitere la prevederile art. 123 alin. (2) Cod de procedură civilă, a apreciat ca nefondat argumentul invocat de apelant precum că casa de locuit este unica locuință a lui Mihai Covaliov, cu atât mai mult că prin decizia Curții de Apel Bălți s-a constatat cu certitudine că prima instanță întemeiat

a decis transmiterea silită în posesia Băncii a bunurilor gajate/ipotecate.

Concomitent, instanța de apel a reținut că argumentele și normele de drept invocate de către apelant în cererea de apel, nu conțin careva argumente de fapt și de drept care ar proba ilegalitatea hotărârii instanței de fond și care ar servi temei de casare a acesteia cu adoptarea unei noi hotărâri, prin care să fie admise pretențiile acestora.

La 05 iunie 2019 ÎI „Irina Covaliov” și Mihai Covaliov, reprezentați de către avocatul Mihail Durnescu, au declarat recurs împotriva deciziei din 04 aprilie 2019 a Curții de Apel Chișinău.

În motivarea recursului recurentul a reiterat circumstanțele expuse în fața instanțelor ierarhic inferioare, insistând că întâmpină impedimente în exercitarea și apărarea drepturilor sale procedurale doar pentru că prejudecățile instanței au încălcat drepturile apelantului la accesul la justiție precum și la un proces echitabil prin admiterea acțiunii, și invocarea normelor care nu au fost menționate de părți, din eroarea percepției ca nestudiere a materialilor.

Totodată, recurentul a notat că instanța de apel a menționat că datoria față de bancă este de peste 2 544 867,00 lei fapt confirmat prin actele depuse de bancă, ori acest argument vine în contradicție cu decizia Curții de apel Bălți prin care s-a constatat că datoria față de bancă este de 1 500 00, 00 lei.

La fel, recurentul a subliniat că instanța de judecată urmează să elimine încălcările ce sunt evidente prin examinarea în mod urgent a cauzei precum și faptul de îmbogățire fără justă cauză cu bunurile dobândite de apelant pe cale legală, având în vedere că instanța de fond a admis un șir de încălcări atât procesuale cât și materiale.

Recurentul a solicitat casarea deciziei din 04 aprilie 2019 a Curții de Apel Chișinău și hotărârii din 09 noiembrie 2017 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani, cu pronunțarea unei noi hotărâri prin care să fie admisă acțiunea.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) Cod de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Curtea de Apel Chișinău a pronunțat decizia contestată la 04 aprilie 2019, fiind expediată participanților la proces, însă la materialele dosarului lipsește careva probe care ar indica la recepționarea de către recurent a deciziei instanței de apel.

Astfel, luând în considerare cele menționate, se apreciază că cererea de recurs depusă de către ÎI „Irina Covaliov” și Mihai Covaliov, reprezentați de către avocatul Mihail Durnescu, la 05 iunie 2019, a fost declarată în termenul legal de 2 luni, prevăzut de art. 434 alin. (1) Cod de procedură civilă.

Examinând temeiurile recursului, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție a Republicii Moldova consideră că recursul este inadmisibil din considerentele ce urmează.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) Cod de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) al articolului menționat, prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că au fost aplicate eronat normele de drept material sau procedural, iar alin. (4) prevede că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie

temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

În conformitate cu art. 433 lit. a) Cod de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3), (4) Cod de procedură civilă.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de către ÎI „Irina Covaliov” și Mihai Covaliov, reprezentați de către avocatul Mihail Durnescu, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) Cod de procedură civilă, or recurrentul nu a invocat nici un temei care ar indica la ilegalitatea deciziei contestate, ci a formulat critici ce se axează asupra fondului cauzei.

Prin urmare, argumentele recursului nu indică la încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural de către instanța de apel, respectiv nu constituie temei de casare a actului judecătoresc recurat.

Colegiul reține că, potrivit regulilor din Secțiunea a II-a din Capitolul XXXVIII Cod de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs. Prin prisma art. 432 alin.(4) Cod de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod flagrant regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 Cod de procedură civilă. Din recursul declarat nu rezultă argumentul privind încălcarea flagrantă a regulilor de apreciere a probelor.

Or, recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

Astfel, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează și faptul că, procedura admisibilității constă în verificarea faptului, dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432 alin. (2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

În acest context, completul reține că dreptul unei persoane de acces liber la justiție poate fi limitat, inclusiv prin instituirea procedurii de examinare a admisibilității recursului, or prin însăși natura lor, condițiile pentru examinarea unei cereri introduse pe o cale de atac extraordinară pot fi mai stricte decât condițiile stabilite pentru o cale de atac ordinară. Asemenea rigori urmăresc scopul de aplicare și interpretare unitară a legislației și îndeplinesc funcțiile de administrare eficientă a justiției, fiind în deplină concordanță cu art. 6 din CEDO (*hotărârea Trevisanato contra Italiei din 15 septembrie 2016*).

Din considerentele menționate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursul declarat de către ÎI „Irina Covaliov” și Mihai Covaliov, reprezentați de către avocatul Mihail Durnescu, ca fiind inadmisibil.

În conformitate cu art. art. 269-270, 433 lit. a), 440 Cod de procedură civilă,
Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție
d i s p u n e:

Recursul declarat de către Întreprinderea Individuală „Irina Covaliov” și Mihai
Covaliov, reprezentați de către avocatul Mihail Durnescu, se consideră inadmisibil.
Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecător

Ion Druță

judecătorii

Oleg Sternioală

Galina Stratulat